

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθ. στ'22-33)

17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Η σημερινή ευαγγελική περικοπή εκτός πολλών άλλων πραγμάτων μας μιλά και για την αφοσίωση και τις ευθύνες που πρέπει να έχουμε ενώπιον του Θεού, από την στιγμή που θέλουμε να καλούμαστε «υιοί και δούλοι» Του.

Τα λόγια του Κυρίου είναι ξεκάθαρα «δεν μπορείτε να είστε δούλοι και στο Θεό και στο χρήμα» (Ματθ. 6, 24) . Συχνά αναρωτιόμαστε πόσο εύκολο είναι να υποδουλωθεί ο άνθρωπος στο χρήμα και να ξεχάσει ότι είναι δούλος της αγάπης του Θεού. Το χρήμα, κατά την κοσμική λογική, καλύπτει τις βασικές ανάγκες του ανθρώπου, αυτές που εξασφαλίζουν την επιβίωση στον κόσμο μας, αλλά και αυτό που ονομάζουμε ποιότητα ζωής. Αν κάποιος έχει χρήματα, μπορεί να ικανοποιήσει τις επιθυμίες του, πιθανότατα και όλες.

Τα πάντα, άλλωστε, αγοράζονται και πουλιούνται σ' αυτόν τον κόσμο. Ο Χριστός προφανώς δεν εννοεί πως ο άνθρωπος δεν πρέπει να χρησιμοποιεί το χρήμα ή να επιλέξει να ζει εκτός του κόσμου. Ο Χριστός αναφέρεται στη δουλεία του ανθρώπου στο χρήμα. Και δουλεία σημαίνει την μετατροπή του χρήματος σε σκοπό για τον άνθρωπο, σε νόημα ζωής. Τότε ο άνθρωπος παύει να υφίσταται ως ελεύθερη προσωπικότητα. Μετατρέπεται σε ύπαρξη που παραδίδεται στις επιθυμίες που ικανοποιούνται δια του χρήματος. Υποκύπτει στην φιλοδοξία, στη φιλαυτία, στη φιληδονία. Δεν είναι ο πυρήνας της ύπαρξής του, ο αληθινός εαυτός του αυτό που τον απασχολεί. Δεν είναι ο υπαρξιακός του προβληματισμός σχετικά με το ποιος είναι, πού πορεύεται, με ποια κριτήρια θα πρέπει να αντιμετωπίσει και να συνυπάρξει με τους πλησίον του, αλλά το πώς θα

καταστήσει τον εαυτό του κέντρο του κόσμου. Και το χρήμα συμβάλλει σ' αυτόν τον εγωκεντρισμό.

Ο Χριστός ταυτίζει την υποδούλωση στο χρήμα με την υποδούλωση στο διάβολο. Δεν είναι το χρήμα ο διάβολος, αλλά το χρήμα ως αυτοσκοπός που γίνεται υποταγή του ανθρώπου στο δαιμονικό πνεύμα. Και ο διάβολος έχει ως κύριο χαρακτηριστικό του τη συνεχή επιδίωξη να είναι ελεύθερος σε σχέση με το Θεό και να έχει ως κριτήριο της ύπαρξής του τον εαυτό του. Επιδιώκει το αυτόφωτον, την ίδια δόξα, απολαμβάνει την ηδονή να είναι κυρίαρχος του εαυτού του, όντας μακριά από το Θεό. Και μεταφέρει αυτή την πνευματική του κατάσταση στον κόσμο και σε κάθε ύπαρξη που ο Θεός έχει δημιουργήσει, προκαλώντας ένα συνεχή πόλεμο σ' αυτήν, για να την υποτάξει σε μια ζωή μακριά από το Θεό. Ζωή όμως χωρίς Θεό δεν έχει νόημα, δεν αντέχεται.

Γι' αυτό και ο Χριστός ξεκαθαρίζει στην επί του όρους ομιλία Του ότι δεν μπορεί κάποιος να υπακούει σε δύο κυρίους. Ή θα μισήσει τον ένα και θα αγαπήσει τον άλλο, ή θα στηριχτεί στον ένα και θα περιφρονήσει τον άλλο. Αυτό βέβαια, για τον άνθρωπο όχι μόνο της εποχής μας, αλλά και κάθε εποχής δεν είναι εύκολο να γίνει αποδεκτό ως στάση ζωής. Υπάρχει η αίσθηση ότι ο άνθρωπος δεν μπορεί να είναι αληθινά ελεύθερος, όντας δούλος Θεού. Αληθινά ελεύθερος είναι εκείνος που δεν παραδέχεται κανέναν άλλον ως Θεό, παρά μόνο τον εαυτό του. Έτσι, ο άνθρωπος πέφτει στην παγίδα του διαβόλου. Θέλοντας να είναι ελεύθερος από το Θεό, γίνεται δούλος του εαυτού του και κατ' επέκτασιν βιώνει την στάση ζωής του διαβόλου.

Γιατί, όμως, ενοχλείται ο άνθρωπος, όταν ακούει ή του προτείνεται να είναι δούλος του Θεού;

Διότι ο άνθρωπος νομίζει ότι η δουλεία στο Θεό είναι όπως η δουλεία σε κάποιον άνθρωπο-βασιλιά και αφέντη. Ότι ο άνθρωπος δεν έχει δικαιώματα, αλλά άλλος

ρυθμίζει τη ζωή του. Ότι δεν μπορεί να χαρεί. Ότι η ζωή του είναι γεμάτη απαγορεύσεις. Ότι θα πρέπει μόνο να εργάζεται, χωρίς να αναπαύεται. Ακόμη κι όταν θα έχει τη δυνατότητα κάποιας μικροχαράς, και πάλι η ενοχή θα караδοκεί ότι ο Θεός δεν είναι ευχαριστημένος μαζί του και ότι η αμαρτία είναι το μόνο που έχει ο άνθρωπος να επιδείξει έναντι του κυρίου του. Κι έτσι, ο άνθρωπος πείθεται ότι πρέπει να αποτινάξει τη δουλεία του στο Θεό.

Όμως, για το Χριστό η δουλεία δεν είναι τέτοιου είδους. Το να είναι ο άνθρωπος δούλος Θεού σημαίνει στην ουσία να είναι φίλος με το Θεό. Δεν είναι υποχρεωμένος ο άνθρωπος να σταθεί κοντά στο Θεό, αλλά διαλέγει την οδό της εμπιστοσύνης και της αγάπης, όπως το παιδί προς τον πατέρα του. Δεν αρνείται ο Θεός τη χαρά στον άνθρωπο. Αντιθέτως, η συνεχής κοινωνία του ανθρώπου με το Θεό είναι χαρά. Και η χαρά δεν εκφράζεται ούτε μπαίνει σε καλούπια συμπεριφοράς ή κανόνων, αλλά πηγάζει από το βάθος της ύπαρξης. Το παιδί, όταν παίζει με τους γονείς του ή όταν μιλάει μαζί τους, εκφράζεται με την άνεση της αγάπης, της σχέσης, της υιότητας, έτσι και ο άνθρωπος στη σχέση του με το Θεό εκφράζεται μέσα από την χαρά της εμπιστοσύνης, της αγάπης, της υιότητας. Αυτό είναι και το αληθινό νόημα της ζωής της Εκκλησίας. Ο συνεχής επαναπροσδιορισμός της σχέσης της υιότητας και της φιλίας με το Θεό.

Μια τέτοια σχέση δεν αφήνει περιθώρια δουλείας στον όποιο μαμωνά. Αν αγαπάμε το Θεό, τότε η σχέση μάς γεμίζει πληρότητα. Δεν μας χρειάζεται, λοιπόν, η αυτοθεοποίηση ή η μετατροπή της ύλης ως αυτοσκοπού για την όποια ευτυχία μέσα στον κόσμο. Αυτό δεν σημαίνει ότι εγκαταλείπουμε τον αγώνα για τη ζωή μας και την ποιότητά μας, αλλά δεν είναι αυτός ο αγώνας το κλειδί, για να έχει η ζωή μας νόημα. Είναι η βάση για να μεταδώσουμε και στους άλλους από όσα ο Θεός επιτρέπει να έχουμε. Γι' αυτό και δεν υποδουλωνόμαστε, αλλά μοιραζόμαστε, το περίσσειμα ή το υστέρημά μας, χωρίς αυτό και πάλι να

σημαίνει ότι καλλιεργούμε την ανευθυνότητα στη ζωή των άλλων. Έτοιμοι να προσφέρουμε, αρνητικοί στο να καθιστούμε το κατέχειν νόημα της ζωής μας.

Στην εποχή της μεγάλης κρίσης, η οποία ήρθε ως αποτέλεσμα της θεοποίησης των αγαθών και του εαυτού μας και της περιθωριοποίησης του Θεού, ο ευαγγελικός λόγος αποτελεί ευκαιρία επαναπροσδιορισμού των προτεραιοτήτων μας. Θα ξαναγίνουμε φίλοι του Θεού, θα Τον εμπιστευτούμε και σε προσωπικό και σε κοινωνικό επίπεδο, για να εξέλθουμε από την κρίση ή θα παραμείνουμε δούλοι του Μαμωνά, είτε αυτός έχει να κάνει με το χρήμα είτε με το διάβολο είτε με τον εγωκεντρισμό μας και θα αποτύχουμε, γιατί δεν θα υπάρξει συλλογική αλλαγή; Ο λόγος του Χριστού δεν εξαιρεί κανέναν. Από τον πιο σπουδαίο μέχρι τον πιο ταπεινό. Από τους ταγούς μέχρι αυτούς που μοιάζουν ανώνυμοι.

Ας αρπάξουμε λοιπόν την ευκαιρία που μας δίνει ο λόγος του Θεού, έτσι ώστε να ακολουθήσουμε τον δρόμο του πραγματικού Κυρίου μας, του Ιησού Χριστού.

Αρχιμανδρίτης Θεοτόκης Φαίδωνος